

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Qvartvm. De Causa formalı, seu forma & modo concedendi, &
impertrandi Coadjutorias.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

CAPUT QUARTUM.

De Causa formalis, seu forma & modo concedendi & impre-
trandi Coadjutorias.

*Questio 348. Quis modus concedendi Coad-
jutoriam temporalem?*

Respond. Praterquam, quod tempora-
lis Coadjutoria forma sat clarè
doceatur in *título de Cler. agrot.* dum
Rector ecclesie sublevanda debili-
tatis gratiâ Coadjutorem tempo-
ralem ab Episcopo desiderat, solennitas alia non
requiriur, quam juret, non valere se p̄ infir-
mitate manus sibi incumbens explere. Remouch.
de Coadj. c. 10. n. 4. Et si fuerit persona suspe-
cta simulationis, quæ delicatula fortè potius ad
excusandum onus id petat, & per aspectum cor-
poris aut alter verisimiliter probare nequit infir-
mitatem seu inidoneitatem, adhiberi debet medi-
ci & domesticorum attestatio. Remouch. *loc. cit.*
n. 5. citans Vallenf. *ad iur. de Cler. agrot. n. 3.* Datus
verò aliud p̄ seuius, infirmitate, aut alio quovis
impedimento detenus negligit aut recusat ex re-
nacitate & meru deperdenda alicuius portiuncula
ex obvenientibus petere Coadjutorem in ecclesi-
a & subditorum grave præjudicium, dandus est
illierat invito Coadjutor temporalis authorita-
te Episcopi vel superioris, justificata tamen priùs
qualitate & inidoneitate Coadjuti. Remouch.
loc. cit. n. 6. Verum de isto Coadjuvandi consensu
infra accuratius.

*Questio 349. Quis in genere sit modus dan-
di Coadjutorem cum futura successione?*

Respond. Coadjutoris his concedendis tam
respectu electivorum (quales in Germania
sunt Episcopatus, Monasteria, & ferè Propri-
tate, Decanatus similesque dignitates) quam
beneficiorum voluntaria collationis, formam
claris terminis praescribit Tridentinum *loc. cit.*
nempe quod coram Papa expositis & approbatis
causis necessitatibus, aut evidentiis utilitatis ecclesiæ,
& per illum approbatis, prout & qualitatibus à
jure requisitis, is det Coadjutorem cum futura
successione, alia grata hæc sit subreptitia & nulla.
Barbos. *l. 3. c. 10. n. 47.* quam tamen formam
Remouch. *loc. cit. n. 10.* ait, nou ita restringen-
dam, quin multa alia ex tacita consequentia jux-
ta antiquos Canones, & pro ecclesiistarum utilitate,
quibus dandus talis Coadjutor, pariter inesse seu
requiri intelligantur. Unde sit

*Questio 350. Qualis requiratur dictarum
causarum, & qualitatum cognitio?*

Respond. Requiritur, ut hæc causa necessi-
tatis, aut evidentiis utilitatis diligenter dis-
cutoriatur à Pontifice, ut & in Coadjutorem as-
sumendi qualitates, ita ut certum ei sit, qualita-
tes omnes in eo concurrendo, quæ à jure & decretis

eiusdem Concilii in Episcopis requiruntur. Bar-
bos. *loc. cit.* causaque illa & qualitates ideo dilige-
nter examinata & probata requiruntur; quia
istiusmodi Coadjutoria omni jure detestabiles
sunt, & solo stylo inventa, ut ait idem Barbos.
ex Sanch. conf. mor. l. 2. c. 2. dub. 64. n. 1.

2. Tametsi autem textus Concilii videatur
de forma requirere cognitionem judicialem, parti-
cula tamen illa diligenter aliud non vult, quam
indaginem & scrutationem aliquam extrajudicia-
lem cauarum, cum judicialis disquisitio perti-
neat solum ad contentiosa judicia; in gratiosis
verò Principes contententur, moverique soleant
informationibus & attestacionibus extrajudicia-
libus. Remouch. *c. 10. n. 12.* Solet tamen fieri illa
causarum & qualitatum cognitione à Papa in Con-
cilio per Cardinales. Paris. *de resign.* *l. 7. q. 20.*
n. 15. Remouch. *n. 13.* Card. de Luca *de Regular.*
d. 53. n. 14. ubi, quod, ut Papa arbitrium suum in
concessione gratia coadjutorialis bene interpo-
nat, petitionem Coadjutoris examinandum re-
mittit ad consultationem S. Congregationis Con-
ciliaris, gerentis partes Assessoris seu Consulto-
ris Papa, qui ex laudabili & prudente stylo cir-
cumspicit in hac materia procedere solet, idque
propter arduitatem & momentum negotii. Lo-
quuntur enim hi AA. de Coadjutore Episcopi, &
Card. de Luca de Coadjutore Abbatis. Unde
à contrario non videatur requiri illa cognitione facta
consistorialiter, dum experitur Coadjutor pro
inferioribus beneficiis, pura Canonica et c. &c.
aliōne beneficio nou solito provideri consistorialiter.
Unde jam etiam opus non esse gratiam Coadju-
toria talis expeditam in forma dignum. Inōvec
sic expeditam cum remissione ad Ordinarium lu-
per veritatem narratorum sufficere propter aper-
tum & clarum sensum Concilii in particularibus prius
& coram. & quod dicatur: qualitates concurrendo cer-
tum sit, quasi sufficiat, quoque modo Papam
consistorialiter certum fieri & plene informatum
ait Remouch. *loc. cit. n. 14.* & 15.

*Questio 351. Si ergo mortuo jam Coadjuto
contingat, alterius, ad cuius collationem
aliam spectasset Coadjuti beneficium, autho-
ritate provideri de eo, contempta Coadju-
toria, pretendendo, causas eiusdem esse
falsas, & gratiam nulliter & subreptitiæ
impetratas, Coadjutor teneatur justifica-
re causas in gratia Coadjutoris insertas,
alia cessa omnis reservatio & gratia?*

Respond. affirmativè. Lotter. *de re beneficia-*
ria. l. 2. q. 25. n. 33. & 34. & ex eo Remouch.
citans Gemin. in c. *presenti. n. 2. de off. Legat.* in-
est enim semper clausula: *salvo jure tertii.* & si
pre-

præces veritate niantur. Et cùm gratia Coadjutoria principalis sit invalida & subreptitia, clausula accessiorum futura successionis est omnino inefficax, cessarque omnis affectio & reservatio. Remouch. loc. cit. ex Gerc. p. 5. cap. 1. num. 174. de quo postremo vide dicta à nobis supra quæst. 323.

Questio 352. Num in datione Coadjutorie cum futura successione requiratur consensus Ordinarii collatoris?

1. R espondeo primò: Non solet Papa Coadjutorias perpetuas, sortituras suam effectum, pro quoquaque mense vacaverit beneficium Coadjuti, in præjudicium, seu sine consensu Ordinariorum, sive ad quos alias spectat illius in mense ordinario vacaturi collatio, concedere; ita ut hi, contingente vacatione dicti beneficii in mense suo illud liberè conferre possint, non obstante titulo coadjutoriali, ut pote nullo, sub- & obreptito ac inefficaci, nisi forte Coadjutoria concessa cum clausulis generalibus (hæc enim valida videtur) aut specialibus isti eorum conferendi potestati derogantibus. Remouch. c. 5. num. 13. & seq. Idque multò minus respectu ordinariorum Collatorum Germanicæ ratione Concordatorum tanta cum solennitate, ex causa unionis & tranquillitatis publicæ inter Ecclesiam Romanam & Inclitanam illam Nationem tuitorum & stipulatorum, vi quorum favorabilius longè, quam aliarum provinciarum istiusmodi Concordatis non gaudentium Ordinariis, nec non cum veræ pactionis specie constituta illa alternativa. Quaque signanter excludunt omnes expectativas, reservationes ac collationes, reductuque respectu sex mensium materiam illam præfitionis beneficiorum ad dispositionem juris communis, quo Episcopi juxta c. omnes Basiliæ, & seq. 16. q. 7. & Gerc. p. 5. c. 1. num. 52, beneficiorum omnium quovis mense vacantium sunt collatores ordinarii. Remouch. num. 16. Unde concludeendum, ut Idem ait num. 17. in Germania non dari per Pontificem, nec admitti hujusmodi Coadjutorias, nisi cum consensu Ordinariorum. Unde jam etiam sustinenda non erit gratia coadjutorialis respectu dignitatum collatorum, seu non electivarum cadentium in alternativa ex hoc capite, quod consensus Coadjuti seu possessoris regulariter requisitus censeatur habere vim resignationis ad manus Papæ, quem constat posse, non obstantibus etiam Concordatis, quovis mense admittere resignations. Nam verum non est, quod dictus consensus habeat propriæ vim & speciem resignationis. Remouch. cap. 5. num. 29. & seq. juxta dicta à nobis supra.

2. Respondeo secundò: Collatorum quoque ex induito talium, seu habentium jus conferendi, dura sunt Episcopi, consensus requiri videtur ex eadem ratione; quod nimis rara habeant intentionem jure communi fundatam conferendi beneficia in omni mense, ita ut tale induitum, quo scilicet datur facultas conferendi beneficia vacanta in mensibus Pontificiis reservatis non augeat propriæ competentem ius potestatem conferendi, nec tam sit privilegium,

R. Leuven. Tract. II. De Coadjut.

quam quod per induitum illud removeatur impedimentum obstans per reservationes apostolicas. Gratian. discept. forens. c. 127. num. 19. Gouz. gl. 24. num. 24. & seq. vel ad minimam requiratur specialis & expressa delegatio indultorum illorum in datione Coadjutoria contenta. Remouch. loc. cit.

3. Respondeo tertio: Prælatorum aliorum, Collegiorum, Universitatum &c. quibus citra assistentiam illam juris communis extraordinariè, & ex mero induito competit facultas nominandi vel providendi consensus non requiritur; ed quod induita eo casu niantur favore & privilegio speciali, solerque emanare ob privatam sepe utilitatem respectu certorum beneficiorum verè per obitum certi tantum mensibus apostolicis vacantium, ac salvis reservationibus, preventionibus, gratis exspectativis & iis beneficiis, que continget Papam per manus appositionem afficere. Qualia sunt juxta sententiam plurim ea, respectu quorum concedit Coadjutoriam. His non obstante, quod forte aliquibus hisce induitis inserta prærogativa gaudendi quod ad hoc induitis Geruvania ad instar, cum decreto irritante, dum illa respicere potest executionem duntaxat, seu modum conferendi tazativer respectu illorum beneficiorum verè per obitum, non verè factè seu allo modo vacantium, vel reservatorum, per exspectativam aliam manu appositionem affectorum. Quin & licet ista induita tollere gratias tales preventivas; quia tamen sunt merè privilegia juris communis assistentiæ caretia; eorumque concessio non officit, quod minus integra plenioræ potestas iusdicibilior remaneat penes concedentem Papam, hinc tacita & virtualis derogatio resultans exercere ex contraria dispositions sufficit; cum ut Gouz. gl. 5. §. 9. num. 12. Mohed. tit. de privilegiis. decis. 10. &c. & nos supra. Solum respectu Cardiopalium, quibus forte concessa facultas conferendi, sublatis etiam preventivis Rôra resolvitur, requiri expressam in Coadjutoris derogationem. Ita ferè Remouch. loc. cit. n. 18.

Questio 354. An requiratur quoque consensus patroni, dum beneficium, respectu cuius datur Coadjutoria, est jurispatronatus?

R espondeo: Requiri consensum patroni laicis sicut enim istiusmodi beneficia non possunt conferri sive consensu patroni; ne avertantur Christi fideles à piis foundationibus, ita nec Coadjutoria perpetua censeatur per Papam concedi, nisi concurrente patroni consensu; ed quod per Coadjutoriam transferatur aliqualis titulus; Remouch. c. 12. num. 17. & cit. c. 5. num. 28;

citatus Lambert. de jure. l. 2. p. 1.

q. 5. principal. a. 2.

num. 1.

* * * * *

* * * *

* *

*

¶

Quæst.

Questio 355. Num consensus quoque electorum seu habentium jus ad eligendum, necessarius sit ad concedendam Coadjutoriam perpetuam respectu beneficiorum electivorum?

R Espond. affirmativè. Wameſ. Iuris Pontif. conf. 16. n. 5. Simpliciter inquietus: nunquam substituisse videretur Coadjutoria; eò quod obtenta sit sine consensu Capituli, sine quo praecedente consensu eorum, quorum iurereſt, Coadjutoria obtineri non debet, & aliter obtenta sub- & obreptitia censetur; pro quo citat Oldrad. conf. 44. Idem habet Card. de Luca de Canon. & Capit. disc. 27. n. 4. ubi: Papa desiderare solet non solum Coadjutori, sed & Capitulic consensum. Et in annoz. ad Concil. Trid. d. 45. n. 10. ubi: quod Psp. prudenter ad occurendum aliquibus inconvenientibus Coadjutorem concedere non soleat sine consensu Capituli. Rationem quoque cur hic consensus adhiberi soleat hanc dat Cardin. de Luca cit. d. 53. de Regular. n. 14. ne alijs eis invisum, odiabilem vel male meritum praeficiat Successorem.

2. Major verò hujus consensus requirendi in Germania est necessitas, ubi nec solent nec possunt illas ejus concordatis hæ Coadjutoria in electivis concedi sine consensu Capitulorum; adquaque contingente vacatione Dignitatis electivæ quovis mensa lictum esse Capitularibus procedere ad electionem, non obstante titulo coadjutoriali tanquam nullo, nisi ad summum, si id fieri possit, in concessione illius derogatum expressè isti potestati eligendi vi Concordatorum relicta Capitulis. Remouch. cit. n. 13. & seq. Atque ita servari & servandum in Germania, ut non dentur per Papam nec admittantur Coadjutores in electivis, praterquam prævia elezione per Capitulum seu potius prævio consensu Capitularium, concurrente speciali placito & in induito pontificio cum cognitione cause. Remouch. cit. c. 5. n. 17. Ac proinde ibi non tenet id, quod ita absolute pronunciat Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 4. ubi ait: Clarum est, Cathedrales non posse assignatos à Papa Coadjutores non admittere. Hinc etiam licet Papa invito quandoque Coadjutor posset concedere Coadjutorem, de quo infra, abique eo, quod per hoc contraveniat Concordatis (in his enim solummodo jus Collatorum & Electorum præservare intendit, non ipsorum beneficiorum, quamquam etiam hi jus nullum habeant designandi sibi Successorem in beneficio, aut etiam impediens), ne hic aut ille designetur Successor post mortem) licet illas quoque Concordatis Papa ex paterna sollicitudine volens præverte imminentia Ecclesia pericula, Episcopum & Capitulares monere possit, quin &, ubi rationabiliter invit, astringere, ut Coadjutorem cum futura successione postulent; adhuc tamen Capitularibus inconsultis, aut non consentientibus dare vel obtrudere hunc vel illum Coadjutorem nequit, etiam Episcopo solo desiderante, quin per hoc claudantur Concordata. Par modo licet, ut sit Card. de Luca de Regular. d. 52. num. 14. concessio talis Coadjutoris dependeat à mera gratia Papæ, stetque penes illius solum arbitrium, Coadjutorem petrum concedere vel denegare, non tamen Coadjutorem non petrum dare, non est meri arbitrii Papæ, suppositis & stantibus Concordatis. Quamvis denique, ut recte Card. de Luca loc. cit. n. 15. absurdum sit, potestatem Papæ in concessione Coad-

jutoris omnimodam habere dependentiam à consensu Capitularium, absurdum tamen non est, vi antecedentis voluntatis sua in Concordatis inclusa, fine dicto consensu Pspam Coadjutorem concedere non posse; quod dependentiam propriè multoq; minus omnimodam non souat; sed potius, ut loquitur Remouch. cit. c. 5. n. 25. quod causa efficiens Coadjutoriarum respectu potestatis sit solis & principis littera Papa; respectu vero voluntatis seu legis directivæ causa sit Ordinarii & Capitula juxta Concordata, saltem per modum consensus: contra quod loquitur Card. de Luca cit. n. 14. desideratur consensus ille, noa quod is necessarius sit, neque quod Capitulum ipsum jus vel participationem habeat in ipsis gratia concessione. Nam etsi non participet de gratia hac, quatenus ea præcise consistit in ipso beneplacito & induito Papa, in tantum tamen de ea dici potest participare, in quantum sine ejus consensu Papa illud beneplacitum non haberet; & licet jus non habeat designandi Coadjutorem, jus tamen habeat vi Concordatorum, ne in sibi in inconsulto aut non consentienti designetur.

3. Porro num contentus Capitulorum ut & Ordinavorum ita sit necessarius, quin Papa illis expressè derogando non possit independenter a eorum consensu reddere gratiam coadjutoralem omnino efficacem, dependet à celeberrima illa & decantata toties in Universitatibus questione, num nimur Papa tanquam absolutoris beneficiorum dominus possit ex plenitudine potestatis derogare Concordatis. Quod qui negant secuti Rebuffum, quem favore regii Senatus Parisiensis pro Decanatu Andegavensi sic resolvisse testatur Remouch. cit. c. 5. n. 22. et portissimum ducunt ratione, quod Concordata rationem veri contractus & pactiorum utrimq; encroche continet, cui jure natura itare teneantur etiam summi Principes. Ad quod tamen quid responderi possit ac soleat, dictum à nobis satis in Foro Beneficiali. De cetero hanc controversiam hac distinctione temperandam centet Remouch. num. 23. nimur attendendum, num Papa derogaret ex vera, justa & rationabili causa; an verò gratia nullam, vel falsam continet causam; & in hoc secundo casu posse Ordinarios, contempta gratia iure suo uti centet; eò quod tunc Papa non tam deroger Concordatis quam ipsimet aequitati & rationi, à cuius tamen dictamine non censetur ex quacunque plenitudine solitus deflectere.

Quest. 356. An dictus Capituli consensus importet veram electionem aut postulationem?

R Espond. ad primum: Tametsi ista præstatio coniensus vocati soleat elecio, ubi solenriter, & ad normam electionis veræ celebrata; referatque etiam speciem quandam electionis, de cuius forma bene vel male servata in Congregatione confistoriali persigil solent quæstiones, non est tamen vera & formalis elecio. Remouch. c. 10. n. 36. Card. de Luca ad Trid. d. 45. n. 10. ubi etiam, quod propterea de facilis sanari tolerant ista nullitates, quæ distracta juris censuū alias obstat solent. & de Regular. d. 53. n. 14. & expressius de Canonice. & Capital. d. 27. n. 4. ubi: hujusmodi actus capitulares (intellige præstationes consensus, quamvis in forma electionis explicari solesint, atque juxta communem loquendi usum electiones dicantur; atramen in effectu simplicem consensum importare dicuntur & ac propterea secundi solet

solet ipsum solum factum, non curatis nullitatibus super non bene servata forma de juris sita & censura servanda; ut ita scilicet Papa certus reddatur, majorem partem Capituli, per quam illud totum dein representatur, Coadjutoris deputatione sensum præbere &c. Sive ut habet idem Card. n. 25. iuratio loc. cit. ad Trid. n. 10. ut quoquo modo per istiusmodi simplices actus capitulares certum se reddat de contentu Capitularium. Quin tamen, eti vicinius ad rationem electionis accedit, dum una ex pluribus personis per vota Capitularium absque eo, quod pravè à coadjuvando illis quis propositus sit, in Coadjutorem denominatur; quam dum solum præstant vel negant vota sua, seu consensum in unam personam certam per Praelatum coadjuvandum in Coadjutorem optatam seu petitam; siquidem in hoc posteriore casu prorsus deviat à natura electionis, utpote quæ manifestè importat delectum unius vel alterius rei, vel persona è duabus vel pluribus juxta e. in causis. & seqq. de Biebi. Veramamen adhuc est contra naturam & effectum electionis. Nam primò electio propriè dicta nihil sit aliud quām personæ idoneæ ad dignitatem vel munus aliquod vacans canonice facta vocatio; & sic electio ecclesiastica vera ac formalis facienda non nisi de Episcopo seu Praelato Ecclesiæ viduatæ. Card. de Luca de regular. d. 27. n. 25. cum communis; ut proinde electioni canonica nonnullam sit locus, nisi actu vacante dignitate per mortem civilem vel naturalem Prælati c. bona memoria. de elect. & c. abeuntibus. 35. dist. 13. in praesente autem nulla est vacationis figura aut species. Remouch. loc. cit. n. 41. Secundò electio propriè talis inititur iure, tribuitque electo etiam ante confirmationem jus ad Prelaturam & actionem, ut confirmetur, & per eam initiatur vinculum matrimonii spiritualis inter electum & Ecclesiam, præstatio vero illa consensus Coadjuti & Capitularium solù gratia, & beneplacito Papæ nituntur, nec ullum jus ex se conferant. Remouch. n. 42. & AA. passim. Præterea plurimas alias qualitates, quas electio ratione temporis, loci, formæ, personarum planè differentes habet ab illa præstatione consensu per suffragia. Unde jam, dum Capitula quædam in dicta consensu sui præstatione procedunt per modum formalis electionis cum scrupulis illis juris formalitatibus & subtilitatibus, praterque illius naturam & juris necessitatem, adeoque, ut loquitur Lotter. de re benef. l. 3. c. 17. n. 15. formam pinguis adimplent, id, inquam, faciunt, tum ut suum in eo negotio affectum & zelum testentur, atque magis celebrem reddant. Remouch. n. 43. tum ut private singulorum Capitularium intentiones odi declinandi causæ per scrutinium secretum celerintur.

2. Resp. ad secundum, licet hæc consensus præstatio vicinitus postulationis, quām electionis naturam præ se ferre videatur, in quantum etiam hæc suo modo inititur gratia, & de se nullum jus tribuit ad Prelaturam; multum tamen etiam à postulatione illa propriè tali, de qua est titulus l. lib. 1. Decretal. differt. Nam neque postulationi illi locus est, nisi vacante actu Prelaturæ, utpote per quam à Capitularibus à Papa aliove petitur concedi gratiosè, & dispensativè in sponsum ecclesiæ viduatæ persona, quæ laborat impedimento Canonico, in quo dispensari potest ac solet. Ad hac per solam admissionem postulationis conferetur postulato jus plenum in beneficio;

P. Leuren. Tract. II. De Coadjut.

cum sapiat talis admissio electionem, & confirmationem. Lotter. loc. cit. n. 232. & 233. cum communis. Neque potest usquequaque rejici extra injuriam postulati & ipsius ecclesiæ. Lotter. loc. cit. n. 235. juxta c. penult. de postulat. & ibi Gl. v. nullum. & Abb. ibid. n. 2. Roman. conf. 330. fub. n. 20. Adeoque, ut si postuletur ab inferiore (nempe qui confirmare habet, & tali impedimento dispense) is possit à Papa adiigi ad illam recipiendam. Lotter. n. 236. Holt. n. 12. Neque reputetur materia simpliciter gratio, ut non magis dicatur justa & aqua, etiam dum ejus admissio sit à Papa, pontificum, si esset unanimiter celebrata. Lotter. n. 237. citans Butrium in cit. a. bona. n. 46. Ac denique eisdem fieri qualitates ad sui formam præscriptas à jure ratione loci, temporis, personarum habet, quæ electione, uti fùse hæc omnia videre est in meo Foro benef. p. 2. sect. 2. c. 1. ac proinde non jam in sensu canonico, sed non nisi abusivè, & in sensu omnino vulgari, quo dicimus postulare, & petere gratiam ab aliquo, hæc consensus præstatio facta per vota & oblate Papa dici poterit postulatio.

3. Ex quibus jam legitimè infertur, si consensus ille rationem nec electionis, nec postulationis rigorosæ ratione habeat, non curari nullitates ex juris subtilitatibus resultantes super non bene servata in dicta præstatione consensu forma alias de jure præscripta electioni & postulationi, similèq; nullistes facilis sanari juxta dicta respons. 1. ex Cardin. de Luca. Porro dict. ille 52. de Regular. est super causa Coadjutoris Abbatia Sigburgensis Archidiæcesis Colonensis, ubi in eligendo Coadjutore prætendebantur commissi defectus sequentes. Primo, quod quidam eligentium non fuissent constituti in sacris, adeoque incapaces ferendi votum in Capitulo. Secundo, quod actus ille capitolaris gestus non fuisset in Monasterio, in loco solito electionis. Tertiò, quod plures Capitularium, qui statuto die non comparuerant, ex postfactæ electione Coadjutoris adhaeruerant por actus singulares. Quos quidem prætensos defectus esti Cardinalis de Luca ostendat non nocuisse in istis circumstantiis, etiam stante necessitate servandi accurate formam illam rigorosam electionis: verumtamen accendo, se ista ad exuberantiam ac præter causa necessitatem deduxisse, cum non ageretur de confirmatione concedenda vel deneganda vera ac formalis electionis, quæ facta esset de Praelato Ecclesiæ viduatæ, & ad quem effectum de electione disputari solet in forma judicij, ac per rigorosos tramites juris coram eo, ad quem confirmatione spectat, justitiam commutativam administrando; sed solum de Coadjutoris &c. Hinc inquam fatus ostendit idem Cardinalis, memoratos illos defectus posse ponи pro exemplo regulæ, seu esse tales, qui in electione Coadjutoris non curandi, vel saltem de facili veniant sanandi, uti loc. cit. n. 18. id expressè magis de tertio illo defectu significat, dum ait: ex inde de plano resultabat responsio ad objectum circa vota singularia data per Monachos extra Capitulum, ac etiam circa alia data per non constitutos in sacris, ex quorum numeratione constabat, quod exceptis oppositoribus omnium aliorum consensus aderat; cum ita Papa certiorareretur de consensu, ad quem effectum attenduntur etiam vota extra Capitulum, quoniam aliud est vera electio seu actus capitularis solemnis ac jurisdictionalis, & aliud est consensus approbativus, ut magistraliter distinguit Innoc. in t. Genesi, de elect. in fin. &c.

M. 2

Quæs.

Questio 357. An in designatione ista Coadjutoris perpetui ad dignitatem electivam facta per suffragia Capituli requirantur unanimia, an duas tertias, an vero solum majora seu plura, & saniora?

Respond. ad primum: non requiri unanimia, ita ut solum dependeat à voluntate singularum de Colegio comparentium, dissentisque seu contradicione unius totum negotium vitiare & irritare possit. Remouch. *in l. 10. n. 49.* dicens, hanc sententiam esse aquitem, ac legibus & factis Canonibus conformiorem. Nam primum licet requiratur, ut omnes omnia concordent, nemine excepto, ubi Capitulum gratiam petit, ut videre est in postulatione rigorose tali. Azor. *Infl. mōr. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3.* licet etiam, ut inquit Gl. *in c. cum omnes. vi. constitutum, in fine de conslit. in aliis, que ex necessitate non sunt, nihil potest fieri, nisi omnes consentiant.* idque eo magis, dum negotium est extraordinarium, seu non consuetum, ut Bald. *in l. 1. Magistr. convenien.* apud Remouch. *loc. cit. n. 48.* ut in iis, quae sunt de genere prohibitorum ac contra statuta, privilegia & concordata Ecclesie, ut Abb. *in c. veniens. de rescript. n. 21.* Innoc. *in c. accedentibus. de privilegiis.* cuius etiam hanc generalem rationem reddunt AA. quod in arduis explicandis agatur de intereste singularum de Colegio. Remouch. cum Felic. & Decio *in c. cum omnes.* Licet, inquam, in dictis materiis ita sit; adeoque jam etiam ita obtineat in praesente, si consensus illius verè esset mane & que merè gratiosus, dependens à sola voluntate Capitularium absque ulla causa necessitatis aut interventu autoritatis pontificia. Remouch. *loc. cit. n. 49.* locum tamen non habet in materia Coadjutoriae, ut potest fundata in beneplacito Apostolico, necessitate & utilitate evidente Ecclesia, ita ut non sufficiat consensus omnium & singularum Capitularium in Coadjutorem, si desit causa legitima, aut non concurrat autoritas pontificia, in qua proinde materia contentus non alter adhibetur, quam sub beneplacito illo Apostolico, qui per appositionem manus cognitionemque causarum necessitatis vel utilitatis Ecclesie, ac denique per concessionem gratia coadjutorialis facit ejusmodi consensum de voluntario necessarium, inducitque necessitatem assumendi Coadjutorem. Remouch. *n. 54.* Urgentique hac à portio, ubi Papa motu proprio volens prospicere Ecclesie, & non rogatus mandavit aut monuit Capitulares designare Coadjutorem; vel etiam ubi ad petitionem Capitularium vel coadiuvandi indulsum pontificum præcessit denominationem illam Coadjutoris per suffragia. Secundum quemadmodum ius ipsum activum eligendi Successorem in Episcopatu vel Prælatura Capitulis à jure, aut vi Concordarorum concessum non est in favorem Canonorum seu Capitularium ut singularem, sed ipsorum Capitularum & Ecclesiarum, adeoque conservatur per suffragationem, eti non unanimum, sed plurium convenientium in unam personam, ita quoque indulsum illud seu potestas designandi Coadjutorem, & sic præventive quasi Successorem in Prælatura; cum pari modo hic & nunc concedatur non in favorem Capitularium ut singularem, sed ipsorum Capitularum seu Ecclesie, preservatur per assensum, eti non unanimem in designanda Co-

adjutoris persona, absque eo, quod vel sic ullius, puta, non consentientis juri contravenatur; vel etiam sic præventive designando Successorem Germanie Concordata laudantur. Ad hanc, quod dum dicitur omnium consensum requireti, quando res periret ad singulos, & de jure singularum agitur, *juxta Regul. juris 29. in 6.* Quod omnes tangit, debet ab omnibus approbari: id intelligendum, dum negotium in solidum & unicè pendet ab eorum potestate; non autem, quando non tantum concurrere debet, sed etiam pravalet potestas & authoritas alterius, ut accidit in Coadjutoris, in quibus iste consensus, etiam unanimis nihil proficit, deficiente authoritate apostolica. Remouch. *loc. cit. n. 51.* qui idipsum exemplificat in permutatione beneficiorum jurisperpetratus laicalis, pertinentis ad plures patronos; quorum quidem omnium consensus requirendus, sufficit tamen præstitus non ab omnibus: in dñ fieri potest haec permutatio auctoritate Superioris, dum ita exigit utilitas Ecclesie contradicentibus non solum aliquibus, sed & omnibus horum patronorum. Tertio confirmationis loco adjici potest, quod habet idem Remouch. *loc. cit. n. 50.* nempe secuturum hoc absurdum, quod etiā stantibus causis necessitatis & utilitatis Ecclesie, etiam consentientibus omnibus tum temporis Capitularibus, seu habentibus jus suffragii, non tamen fore vi unquam locum successioni, sive vix unquam clausulam illam, cum futura successione, habitur effectum, reclamantibus nimium post obitum coadjuti Canonicis prius non vocalibus & interea factis vocalibus; eo quod si major pars Capituli obligare nequeat contradicentes tunc presentes, multo minus obligare possit absentes & succellores, dum hinc adhuc integra, hoc est, necdum secuta successione evadunt presentes seu capaces ferendi suffragii. Ad quod tamen facile responderemus posse videtur dicendo, quod si pro tempore vocales omnes unanimiter, prout requiritur consenserint, per supervenientem apostolicam concessionem nominati Coadjutoris cum futura successione per modum affectus interclusa sit omnis via nasciturus deinde Canoni, si impediendi istam successionem eveniente morte Coadjuti.

2. Respond. secundò: neque requiruntur duas tertias suffragiorum. Tamech enim postulatio canonica seu propriè talis, ut admittatur, requirat duas tertias, dum concurrit cum electione. Letter. de re benef. l. 3. q. 17. num. 241. Passolin. de elec. c. 24. num. 55, cum communī juxta textum c. scriptum, de elec. in praesente tamen neque est postulatio talis propriè, ut dictum quæst. præced. neque supponitur, vel etiam potest esse electione persona in Coadjutorem, multoque minus in Successorem Prælati, utpote adhuc viventis. Undejam consequens est, ut sufficiat majora vota, prout ad electionem & postulationem propriè talem, dum hanc non concurrit cum electione, sufficit. Quod ipsum & exinde confirmat Remouch. *loc. cit. n. 53.* quod, si non imerito revocetur in dubium, non Papa ex plenitudine potestatis possit cōcedere Coadjutorias, neglegit Concordatis & Capitulis sive in electivis, sive in collativis, opinib; affirmativa tunc demum procedat, si saltem expries ex iusta & magna causa iis derogaverit, eo magis id possit interveniente consensu majoris partis Capituli, quanto facilius contemni possunt particulares non aucti absque ope alicu-

alicuius derogationis aut clausula gratos privilegiatae. Quin & in hoc casu dicitur concors electio Coadjutoris, eti unius alterve discrepant non nominando, vel nominando alium; quia quod à maiore parte Capituli fit, à toto Capitulo concordi & consentiente factum censetur. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 6. c. 17. q. 3. juxta c. 1. de his, que sunt à maiore parte Capituli. & quod major pars Curia egerit, pro eo habetur, ac si omnes egerint. L. quod major. ss. ad Municipalem. Arque ita cum sola pluralitate votorum Capitularium à Sede Apostolica admissi in Coadjutores Maximilianus Henricus Colonia; Ferdinandus Episcopus Paderbornensis Monasterii; Josephus Clemens Hildeshei. Notandum nihilominus, quod habet Tondur. 99. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 29. hisce expressis: Si tamen agatur de depurando Coadjutorem Episcopo dementi, requiritur, quod interveniat consensus duarum partium ex tribus Capituli, cum in aliis sufficiat, quod intervenerat major pars Capituli. Item, quod habet ibidem ex Geminiano in c. unic. de Cler. agrot. in 6. nempe quod sufficiat, quod in conclusione seu deliberatione Capituli due partes ex tribus ejusdem Capituli interveniant, & tunc, quod major pars illorum Capitularium facit, debet sortiri effectum tanquam factum à maiore parte Capituli.

Quæstio 358. An denominatio illa Coadjutoris perpetui necessaria, seu de forma substantiali requirat præsum indultum Papæ, quā illi dicta nominatio permittatur; an vero sufficiat, Capitulares ad dictam nominationem procedere ante omne indultum Papæ, & deinde se factam Papæ offerre, expectareque ejus benplacitum?

R Espondeo: Tametsi melius & securius ad nominationem Coadjutoris (præterim dum ea per modum electionis instituenda) vigore indulti desuper iam prius à Papa ex causis necessitatis vel utilitatis coram illo deductis probabisque concessi procedatur; et quod dum hac ratione Capitulares progradientur ex autoritate pontificia, & vel sic eorum libertate transente in quandam juris necessitatem, quam ad eligendum habent tempore sedis vacantis, negotium procedat ordinatus. Remouch. cit. c. 10. n. 25. nullatenus tamen indultum hujusmodi Pontificis de jure prærequisitur, seu defectus prævii indulti dictam electionem seu portius denominationem Coadjutoris non vitiat, aut nullam reddit, tanquam destitutum aliquo ad sui formam substantiali pertinentem. Remouch. loc. cit. n. 26. Non enim ad id afferendum cogit, quod frequenter sic factum, nempe petitum prius & obtentum à Capitularibus, vel etiam ultròcè à Papa concessum tale indultum; cum non tam quid sicutum, quām quid fieri debeat, spectandum sit juxta L. licet. de off. pref. Gratian. discept. for. c. 127. Menoch. conf. 75. num. 94. l. 1. Neque etiam, quod quidam ita interpretentur Tridentinum, quasi illud, dum dicit: Coadjutor non alias detur, quām hac causa prius à Romano Pontifice sit cognita: per tō prius prescribat ordinem & formam, quā necessariò præmittenda causa cogitio per Papam, & tum denum dandus per denominationem Capituli Coadjutor. Praterquam enim, quod interpretatio legis, aut consti-

tutionis conciliaris per personam privatam facta non sit obligatoria, aut excludat aliam meliorem, donec Princeps vel illi, ad quos ea interpretandi potestas spectat, aperte declarent aliud juxta L. 1. de LL. & ibi DD. dicta interpretatio minus convenientis videtur primò ex eo capite, quod tō detur accipi debet in proprio significatu (in quo apud Jurisconsultos significat, & operatur translationem juris) adeoque pro datione seu deputatione canonica absoluta ultimata, quā verè canonice & actu iustituitur Coadjutor, conferturque illi jus in re respectu ipsius Coadjutoria, & jus ad rem respectu beneficii, seu prælature operaturum plenum effectum, seu jus in Prælatura post cessum vel decessum coadjuti; non verò de datione aliqua ad summum inchoativa jus nullum tribueret Coadjuto, ne quidem ad Coadjutoriam, multo minus ad prælaturam, qualis est illa electio, seu denominatio facta per Capitulares, etiam vitalis prævii induiti, utpote non nisi quid præparatorium & dispositivum ad jus ad rem denuo acquirendum per approbationem Papæ secuturam. Ad hanc, cum, antequam Coadjutor detur, hoc est, non esse sui deducatur ad existentiam, & in rerum naturam, cognoscendum sit de pluribus, nempe de necessitate vel utilitate ecclesie, de ipso hoc consensu Capitularium & Coadjuti, de persona ipsa designata Capitulo in Coadjutorem, & tunc demum post hæc omnia facta Concilium permittat dari Coadjutorem, seu dicat: detur, patet hanc voculam aliter accipi non posse, quam de datione illa ultimata facta per Papam. Confirmant hæc ex eo, quod ista electio non sit nisi nudus & simplex consensus propter clausulam adhiberi solitam & debitam, seu etiam tacite subintellectam: sub beneplacito sanctissimi: isque requiritur seu adhilitus, ne videatur Capituli jus competens ei ex Concordatis Germania aut speciali privilegio Ecclesiæ per Papam violatum. Ac proinde dubitare nequit, quin electio illa tanquam votum commendativum subsistat, & nihil referat, siue ipsa præveniat siue subsequatur illud indultum. Ut hoc ipsum patet in consensu Patronorum laicorum adhiberi debito in permurationibus, qui siue præstetur ante, siue post permutationem periude est, & idem. Item confirmatur ex eo, quod, ut habet Remouch. n. 36. Concil. Tridentinum id præcipue intendat, ut informetur Papa, & recognoscat causas Coadjutoria; anticipata verò illa electio seu consensus Capitularium præveniens indultum Apostolicum non impediunt illud Concilii intentum, aut ei præjudicet; & si talis actus anticipatus non vitiat; quia solennitas etiam substantialis de jure requisita, dum præpostore adjicitur, non vitiat, quoties causa finalis non cessat, ut post alios docet Gail. l. 1. observat. 101. n. 20.

2. Sed neque desunt exempla etiam recentia, in quibus sic practicatum, ut nimis antecedenter ante omne Breve Apostolicum sub beneplacito Apostolico denominatus à Capitularibus in Coadjutorem, dein præsentatus Papæ, causisque ab eo cognitis daretur, seu constitueretur ab eadem Coadjutor, ut videtur est in Josepho Clemente Eleitore Colonensi electo in Coadjutorem Hildeshei.

Quæstio 159. An Papa teneatur admittere seu deputare Coadjutorem perpetuum, quem Coadjutor & major seniorque pars Capituli postulavit?

1. Respond. primò: Non teneri ad hoc Papam, etiam dum verè adest Ecclesiæ necessitas, vel evidens utilitas, ex Justitia propriæ tali. Si enim tali ratione non tenetur ad admittendam postulationem propriæ talem, ut tenetur cum communī Laym. in c. bona. de postulat. n. 6. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 6. num. 5. Passer. de Lect. c. 24. num. 47. multò minus sic tenetur admittere postulationem Coadjutoris, quæ, ut dictum supra, in pluribus deficit à ratione propriæ, seu postulationis canonica. Neque quemadmodum illa fundatur in ipso jure eligendi (dum eo ipso, quod Electores jus habeant eligendi, ius quoque habeant procedendi per viam postulationis) adeoque magis adhuc quam illa innititur gratia; & de qua ait Cardin. de Luca de Regul. d. 53. num. 14. Coadjutoris concessio perita à Prælato, qui Coadjutor eget, pender à mera gratia Papa, qui ut suum arbitrium in hac gratia concessione bene interpolat, petitionem examinandam remittit Consultationi S. Congregationis Consistorialis gerentis partes Affessoris seu Consultoris Papæ &c. Ratio quoque responsionis est, quia per talem Coadjutoris denominationem oblatam Papæ jus nullum neque Capitularibus, neque designato Coadjutori, neque etiam Ecclesiæ acquiritur; adeoque sine horum injurya rejici potest. Ad hanc non minus gratian dispensationis continet, quam illa propriæ dicta postulatio, dum Papa Prælato coadiuvando permittit sibi designare Successorem, quod alias est contra iura; jam vero dispensare, etiam dum adest urgens ratio, non est debitum proprium Justitiae; neque cogitur Superior ad dispensandum in sua lege, seu ad relaxandum jus ex multitudine petentium, vel etiam honestate petitionis, Laym. loc. cit. & ego pluribus citatis in Foro benef. p. 2. q. 229.

2. Respond. secundò: Viderur tamen Papa teneri ad hoc, ubi urgens est necessitas & ingens Ecclesiæ utilitas, ex aequitate aliqua, quin & ex debito aliquo Justitiae legalis, quatenus vi officii sui tenetur utilitatib[us] boni communis consulere, vel etiam quandoque ex debito Charitatis, non secus ac alias quandoque ex his virtutibus tenerur dispensare in votis, irregularitatibus, impedimentis matrimonii, si urgens adest causa, maximè publicæ utilitatis aut necessitatis, quemadmodum dici solet de admissione veræ postulationis, Laym. loc. cit. num. 48. Vide dicta à nobis loc. cit. n. 2.

3. Non tamen video, qualiter Papa etiam in illis circumstantiis non admittendo denominatum à Capitulo & coadiuvando in Coadjutorem contraveniat Concordatis Germanicæ. Non enim in iis promisit Papa, se designatum à Capitulis in Coadjutorem seu Successorem Prælati adhuc viveatis admissorum; quin ne quidem canonice postulatum sede vacante se oblitinxit admissorum; sed solum legitime electum, si nullum patiatur defectum, se confirmaturum.

Quæst. 360. An coadiuvandus suis Capitularibus privatim, vel etiam publicè in Capitulo certam personam pro suo Coadjutore proponere & recommendare valeat?

1. Respond. ad primum affirmativè, nimis id eum posse privatim. Si enim Capitulares antecedenter ad electionem instituere possint tractatus privatos de persona certa eligenda; quin & ipse Capituli præses aut quisvis alius de Capitulo ceteris Capitularibus propouere, & recommendare potest personam certam tanquam magis idoneam absque eo, quod per hoc vitetur sublequens electio; quin & tales tractatus prævii informatorii & consultatorii, in quibus unus alterum informat de virtutibus aut vitiis hujus vel illius personæ eligenda vel non eligenda, de maijore utilitate Ecclesiæ speranda ab hac quam illa persona laudabiliter instituuntur, & ad bonam electionem sunt necessarii, secus, ne accidit in tractatibus ambitionis, factionibus, conditionalibus, aut etiam simoniacis; multò minus nocet fecitura illi denominationi Coadjutoris talis propositio & recommendatio certæ personæ tanquam magis idoneæ facta à coadiuvando ipso, modò stet intra limites recommendationis, nullum mecum aut vim infrens, preces armatas vel importunas continent, ut quandoque contingit. Neque enim hac ratione tollitur aut minuitur libertas Capitularium, præsertim si vota ferantur per scrutinium occultum. Neque etiam minus per hoc prospicitur utilitati & bono Ecclesiæ, dum coadiuvandus ipse præ ceteris optimè præsumitur nos statum, & necessitatem Ecclesiæ suæ, modò tamen in hoc non plus quam æquum, tribuat carni & sanguini, magis spectando familiæ suæ, suorumque exaltationem, quam sponsa sua ecclesiæ decorem & utilitatem. Quin & sic proceditur suavius & connaturalius, magisque consultetur tranquillitati, dum non obtruditur coadiuvando persona ei suspecta, ingrata & invisa; & vel sic facilius Coadjutori præbetur anfa captanda mortis Coadjuti. Quamvis de cetero non sit contra Coadjutoria naturam & essentiam, personam à coadiuvando commendatam præterire, & eligere aliam; cum suffragia Capitularibus remaneat libera. Et licet necesse sit, coadiuvandum præbere consensum in denominationem Coadjutoris, sive ut sibi detur Coadjutor, non tamen necesse est, ut ipse consentiat in personam denominatam.

2. Respond. ad secundum quoque affirmativè, nimis posse per se loquendo id ipsum coadiuvandum publicè in Capitulo, si enim id fieri potest privatum, nihil obstat, quod minus id fieri quoque possit palam, quamvis per accidens id quandoque fieri non expedit, dum forte hic & nunc exinde animorum aversio, dissidia, aliave mala merito timentur fecitura.

Quæst. 361. An post capitularem resolutionem de habenda electione Coadjutoris, sive de aliquo in genere in Coadjutorem postulando, à jure statutum tempus, intra quod facienda est denominatio certi, & determinati Coadjutoris?

Respond. negativè. Cum enim neque sit elecio, neque postulatio propriæ talis, quibus à jure

ā jure certum tempus statutum, nempe menses tres, c. ne pro defectu de electi. idque ne Ecclesia diutius Sponsō vel Prälato viduata remaneat, aliaque ex inde mala patiatur, non est isti nominationi, quæ non sit sede vacante sed plenā, non est statutum neque hoc, neque aliud tempus post factam illam resolutionem, vel eriam post obtentum indulsum Pontificium. Nihilominus aliunde iste actus diu differendus non est ob allegandas aut allegatas in literis ad Papam causas urgentis necessitatis, vel evidentiis utilitatis Ecclesia. Ut ob paritatem rationis diu quoque differenda non est præsentatio facta jam istius denominationis, quæ ea presentanda Pape, ut ab eodem acceptetur.

Quæstio 362. An ut procedi queat ad denominationem alicuius in Coadjutorem, qui habet impedimentum aliquod canonicum, ob quod eligi non potest, sed solum postulari ad dignitatem, respectu cuius concedenda Coadjutoria, eget indulto Apostolico, habilitante illum ad hoc?

1. **R**espondeo negativè; cùm enim, ut dictum sepe, talis denominatio Coadjutoris non sit electio, sed vicinius accedit ad naturam postulationis, non requiritur indulsum eligibilitatis, sed sufficit factam de eo degominationem in Coadjutorem per literas offerre Papæ, manifestando tamen simul illius impedimentum Canonicum, quod patitur nominatus in Coadjutorem, ut fieri solet in postulatione proprii tali; tum enim Papa maturè discussis omnibus, cuadem deputando Coadjutorem, omnia impedimenta canonica tollere, & quod ad ea dispensare censetur. Ex quibus jam

2. Infertur primò, quod sicut patiens impedimentum Canonicum obstans ejus electioni in Prälatum, esfi nullo indulto eligibilitatis instrutus non eget ad sui legitimam postulationem in Prälatum duabus tertii votorum ita nec talis quis potius ei egest ad hoc, ut legitime denominatus in Coadjutorem censeatur, quām qui nullum patitur impedimentum.

3. Infertur secundò tale indulsum Apostolicum dispensativum super electione passiva, v.g. ut quis habens jam Episcopatum eligi possit ad alium Episcopatum, otiosè & frustra produci in ordine ad hoc, ut denominari possit in Coadjutorem, quidquid sit de eo, num sapiat præstationem consensus ante postulationem, adeoque ambitionem redendentem indignum, qui denominetur in Coadjutorem. Quemadmodum de facto, ut videre est apud Card. de Luca decan. & capit. d. 27. n. 22. in negotio Coadjutoris Monasteriensis sub Alexandro VII. in S. Congregatione confistoriali hoc ipsum allegatum fuit contra Ferdinandum Episcopum Paderbornensem ab Ageare seu Advocato Maximiliani Henrici Electoris Colonensis ibidem comparente. Qualiter tamen immaturus ille, & positivus consensus electioni de se facienda, ut exinde resulteret ambitus repellens ab electione passiva, non infertur à tali indulso misso ad capitulum, vel producto in illo, dum actus ille productionis aliud non continet quāmdenunciationem remotionis alias certi & notiori impedimenti, idque pro sola notitia, ut capitulares id scientes possint regularare & vota sua, vide apud Cardin. de Luca. loc. cit. num. 24.

Quæstio 363. Num requiratur quoque consensus coadiuvandi?

1. **R**espondeo primò in Coadjutoria cùm futura successione requiritur ille consensus; & quidem ante omnia, & magis quām consentius Capitularium, ita ut alioqui gratia Coadjutoria sit ipso jure nulla. Fagn. in c. null. de concess. prob. n. 58. Lotter. de re benefic. l. 2. q. 25. n. 21. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. §. unico. n. 58. Gonz. ad regul. 8. gl. 5. §. 9. n. 52. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 1 §. 13. n. 30. ubi: necesse est, ut interveniat consensus coadjuti ad hoc, ut illi dari possit Coadjutor, qui nunquam datur invito cum futura successione, ut Rota decis. 33. n. 27. pars. 7. recent. Et in effectu, cum tempore Urbani VIII. quidam voluerint attentare Coadjutoriam cum futura successione piagioris beneficii in Comitatu Venayssino, nunquam voluit Papa talem Coadjutoriam futurā in qua successione invito beneficii possidente concedere. Cardin. de Luca. de regul. d. 53. n. 16. ubi: attento stylo magis necessarius est consensus ipsius Coadjuti; unde propterea (intellige ex defectu hujus consensus) gratia Coadjutoria corruit. Remouch. c. 10. n. 1. ubi: inter cetera primum locum obtinet, quod gratia futuræ successonis peti nec obtineri possit, nisi pravio consensu Prälati (intellige Coadjuvandi) alias gratia sit ipso jure nulla. Et sic in Coadjutoriis hujusmodi locum habet regula 44. de prestan. consensu. Gonz. loc. cit. n. 10. Lotter. loc. cit. n. 23. Idque non propterea, quia præstatio hac consensus sit resignatio, aut speciem resignationis habeat. Lotter. loc. cit. n. 24. sed ut tollatur amaritudo illa, quæ est in obtrusione illa Coadjutoris facta invito potius, q. à n. quæ est in exclusione voti captanda mortis, ut volunt Lotter. & Remouch. l. cit. quia, ut dictum supra, votum illud in Coadjutore per hoc non excluditur, quod Coadjutor consenserit in deputationem Coadjutoris.

2. Respondeo secundò. Potest tamen Papa, ubi justa accedit causa, quin & soler etiam laudabiliter quandoque Prälato, quamvis non consentienti, quia & invito dare ejusmodi Coadjutorem. Card. de Luca. loc. cit. Fagn. in c. ex parte de cler. agrot. n. 4. tractat Card. de Luca expressè de Coadjutore perpetuo. De Coadjutore non perpetuo, num invito dari queat, Fagn. in c. consult. de cler. agrot. n. 22. remittit ad Jo. And. in idem c. n. 10. Si enim Papa tanquam supremus & absolutus Dominus in beneficiis tollere potest Prälaturas, ac etiam ex justa causa cogere Episcopum, ut dimittat Episcopatum (pro quo Card. de Luca. de regul. d. 53. n. 17. citat Barbol. de potest. Episc. allegat. 113. n. 9. & se ipsum de regular. d. 148. contra Fagn. in c. consultat. de cler. agrot. n. 24. & seq. cui quamvis alias docto ac probo Canonista sit hac in parte non deferendum, nisi forte ea, quæ deducit, intelligenda veniant in foro interno) multo magis dare potest Coadjutorem, etiam sine ejus consensu, ac propterea ille negligi potest, multoque magis ille subditorum. Card. de Luca. loc. cit. per quæ postrema verba, si intelligat capitulares, id non subsistit respectu concordatorum Germaniæ, quibus illæsis, potius ille consensus coadjuti quām Capitularium negligi potest juxta dicta à nobis supra.

3. Resp. tertio. Sic in casu dilapidationis coadiuvando invito dari consuevit Coadjutor cum ablatione administrationis, à qua de jure veniat perpetuò suspendendus. Lotter. loc. cit. n. 25. Sic quoque Tondut. loc. cit. n. 31. inquit: si tamen adessent

cause, propter quas coadjutor beneficio privan-
dus est, veluti propter magnam ignorantiam, vel
ob timorem dilapidationis, & imperitiam gubernandi, tunc posset summus Pontifex Coadjutorem
invito dare, quæ tamē cause concludenter pro-
banda essent; quia Pontifex nunquam intendit
iuri tertii derogare, & illis non probatis gratia es-
set nulla.

*Quæstio 364. Num Coadjutor obtinens gra-
tiam perinde valere ob aliquem defectum
sue provisionis teneatur requirere novum
consensum Coadjuni.*

Respondeo Non requiri in ista gratia revalida-
toria novum consensum; quia præsumitur du-
rare, cum semel fuerit præstitus, nisi contrarium
proberet; tum quia, si per primum actum non
satisfit menti disponentes, intelligitur de secundo,
tum eriam, quia gratia revalidatoria non sit resto-
raliter nova, sed quoddam adjunctum prime. Ton-
dut. loc. cit. c. 4. §. 4. n. 9. & 10.

*Quæstio 365. Num Coadjutor, postquam se-
mel consensit, possit recedere a suo consensu?*

Respondeo absoluè affirmativè Card. de Luca.
de regular. d. 53. n. 16. hisce expressis: qui con-
sensus Coadjuti præstitus, & integra, revocari po-
test. Neque his contradictione Tondut. dum p. I. c. 1. §.
13. n. 17. inquit: cùm semel sub prætextu infirmata-
tis Coadjutor perierit à summo Pontifice sibi de
Coadjutori provideri, non potest dein infringere
dictam provisionem Coadjutoris, allegando, se
non esse amplius suppositum infirmitatibus. dum
eadem ferè repetit p. 2. c. 194. n. 15. ubi: cum Præla-
tus, aut ilius quilibet à Papa petiti, sibi dāri Coad-
jutorem propter infirmitatem, non potest dein
paritendo allegare, se non amplius esse infirmum,
quando Coadjutor datus est perpetuus, & cum fu-
tura successione. Nam patet illum loqui, re non
amplius integra, sed Coadjutori jam comple-
ta constituta.

*Quæstio 366. An & qualiter non subsistat
consensus Coadjuti per vim & metum ex-
ortus?*

Respondeo consensum illum per metum inju-
stum, & veram coactionem esse nullum. Adeo
quæcunq[ue] de gratiam Coadjutoriæ esse nullam. Car-
dinale Luca de benef. d. 78. à n. 6. ubi de consensu
Coadjuti incarcerauti. Postea enim probatione talis
metus & coactionis, resulat nullitas actus; ut pa-
ret ex toto titul. de eo, quod metus causa & specialiter
in terminis resignationis cum Par. de resign. l. 13. q.
I. n. 120. Expiusteauit Rota apud Card. de Luc.
loc. cit. Procedit que id ipsum, etiam metus directe
iphi coadjuro seu possefori beneficij incussus non
facit, sed ejus fratri vel alteri coniuncto, injuste
v. g. in carcero, aut aliter concuso ad hunc effe-
ctum extorquendi consensu Card. de Luc. cit. n.
6. qui etiam n. 7. subiungit in specie de incarcera-
tione, quod, ut actus gestus in carcere dicatur ge-
stus per vim vel metum, duo copulativè requiri.
Primo ut incarcratio sit injusta. Secundò quod
ordinaria ita ad actionem illum faciendum, sive quod
actus ille tendat ad commodum carcerantis, vel
ejus, qui procuravit injuriam incarcerationem seu
ius coniunctionem. Pro quo citat Farinac. q. 35. n.
32. & plures Rota decis. & in terminis beneficia-
lius decis. Rotæ in Vercellensis, Prepositura coram Bi-
bis 132. & 141. p. 10, recent.

*Quæstio 367. An & qualiter consensus Coad-
juti præstari possit per procuratorem?*

Respondeo præstari posse hunc consensum per
procuratorem ad hoc à Coadjute specialiter
constituto dubitari non potest, dum passim in ter-
minis beneficialibus sic præstari possit & soleat
consensus. v. g. à Patronis permutationi & resi-
gnationi. Unde dubium totum remanet in eo,
num, & qualiter id fieri posset, mandante seu co-
adjuto jam mortuo, aut post mandatum ab ipso
revocatum. Ad quorum primum dicitur, præstari
adhuc validè hunc consensum per procuratorem
post mortem mandantis coadjuni, quories illo ad-
huc vivente & re integrâ supplicatio signata fui-
set; cùm tunc consensus retrotrahatur ad diem da-
ti ob præsumptum seu implicitum consensum re-
sultantem ab ipsa porrectione supplicationis ac di-
ligenzia, ut illa jam signata datetur. Cardin. de
Luc. de benef. d. 42. n. 9. & in terminis resignationis
Lotter. l. 2. q. 23. n. 24. ubi: sic videmus signata &
data supplicatione beneficij posse adhuc præsta-
ri consensum per procuratorem cedentis seu resi-
gnantis defuncti post ipsam datum. Par. de resign.
l. 9. q. 24. n. 14. citatis quamplurimis juxta senten-
tia communem. Ad secundum quoque dicitur
posse quoque præstari cum effectu hunc consensum
per procuratorem post revocationem mandati,
quandiu ista revocatio procuratori vel dataria
officialibus non innoverat juxta clarum textum
elem. unic. derenunc. Vide, quæ hac in parte dicta
sunt ac dici soleat de præstanto consensu resig-
nationi per procuratorem, & hoc applica.

*Quæstio 368. An & qualiter Coadjutoria
expediri solet cum antedata de styllo data-
ria?*

Respondeo solet dataria in concessione hujus-
modi Coadjutoriarum apponere antidatam
seu datum anteriorem. Card. de Luc. loc. cit. n. 6.
quemadmodum etiam in provisionibus beneficiorum
ad præveniendum Ordinarium adjici solet
ista antidata. de quo, qualiter id contingat vide
Lotter. l. 2. q. 23. & n. 14. Et si hoc ipsum honestum
& sustineri potest in eo solum casu, quo pro-
curatores tam Coadjutoris quam Coadjuti in cu-
ria præsentes vivunt in bona fide, & in iusta credu-
litate, quod res adhuc sit integræ opinando, quod
interque semper Coadjutor & Coadjutus adhuc vi-
vat. secus enim fore & apposito illa antidata non
justificabitur, aut sustinenda est, dum fieret post
habitam notitiam rei non amplius integræ cognita-
m à procuratoribus mortem Coadjuti celenti-
bus id ipsum datariam, quia id ipsum effet decipere
officiales Dataria, qui non nisi ex præsupposito
illo bona fidel dictum stylum ad praxis deducere
solent. Card. de Luc. cit. n. 6. sed neque Dacario, et si
ejus alias maxima sit in hujusmodi beneficialibus
authoritas, ita ut lacerare queat hujusmodi sup-
plicas, etiam manu Papæ signatas re adhuc integræ,
hoc est, ante earum registrationem: non tam ea
conceditur ei aut licet tollere jus quæsitu alteri
(cùm & ipse Papa per regul. cancel. de jure tertii que-
sito non tollendo, profiteatur se id non velle) adeo quo
in praesente, dum sciret mortem Coadjuti, ejusque
beneficium collatum alteri, apponere in conse-
ssione Coadjutoria antedatam, & sic per fictionem
illam tollere jus jam quæsitu tali proviso
Card. de Luc. loc. cit. n. 2. & seq. Porro stylus alleap-
ponendi antedatam in statu bona fide inolevit
pro

pro quadam cautela ex rationabili motivo redendi tutum Coadjutorem existentem ultra montes, flante magna distantia & norabili impensa, quam pro hujusmodi Coadjutoris facere oportet.

Questio 369. Concessio gratiae Coadjutorialis quandonam teneatur perfecta?

R Esp. Non post signatam, sed prius post registratam supplicationem dicta concessio perfeta, & tribuit jus considerabile. Card. de Luc. loc. cit. n. 3. citans binas Rotas decisas, in quibus tamen teste Card. de Luc. firmatur, quod si registratione in libris sequatur ex intervallo, & de illa non agatur in ordine ad effectum facultatis datarit illam lacerandi, sed ad alium effectum intermediae provisionis inter signaram seu diutinam & registratam, id non prajudicet; quoiam negligenter registratoris non debet tollere jus qualitatum proviso.

Questio 370. Qualiter igitur sustineatur gratia Coadjutorialis, dum tempore dat. & mortuus Coadjutor?

1. R Espond. primò cum Coadjutoria cum futura successione contineat duas gratias distinctas & plane diversas; unam Coadjutoriae ipsius seu officii Coadjutoris, qua respicit favorem Coadjuti; alteram futuræ successionis, qua respicit favorem Coadjutoris. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 53. Tondut. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 20. Lotter. dere benef. l. 2. g. 25. n. 46. juxta dicta à nobis supra, certum est secundum omnes, gratiam illam primam Coadjutoriae, ut pote qua (dum) essentialiter respicit Coadjutum viventem seu personam coadiuvandam, & in officio sublevandam existentem in rerum natura) exprimir per mortem dicta persona Coadjuta, non substituisse, nec unquam potuisse sortiri effectum seu effectuari (qualiter ea effectuatur per acceptationem & adeptionem possessionis officii Coadjutoris factam per ipsum Coadjutorem. Tondut. loc. cit.) sed ab initio fuisse nullam, si tempore data illius jam cesserat, vel decesserat Coadjuvans. A. A. citati cum Garc. p. 4. c. 5. n. 130. Proinde id solum dubitatur in presente, an deficiente in hoc casu mortis coadiuvandi prima illa gratia Coadjutoriae, altera illa gratia futuræ successionis firma subsistat & effectum suum consequatur. Ad quod

2. Resp. Secundò in hoc è diametro oppositum sentire AA. nam primò affirmativam tenet Gonz. loc. cit. n. 55. & seq. & cum secutus Tondut. loc. cit. ubi is expressè dux illa gratia, quamvis in eadem supplicatione contenta, adèò diversa sunt, ut licet prius defuerit, & Coadjutoria effectum secuta non fuerit propter aliquod impedimentum, tamen maneat in suo statu & efficacia posterior gratia, nempe successionis futura, ut dicit Puteus decis. 98. l. 2. ubi deciditur, quod licet gratia Coadjutoriae non fuisse valida, tum ex eo, quod coadjutor non egreditur Coadjutore, tum etiam, quia coadjutor vita functus erat, ipsa tamen futura successionis gratia debet suum sortiri effectum, & Coadjutor obtinere beneficium mortui coadjuti vigore hujus gratiae futura successionis, tanquam diversæ à gratia Coadjutoriae, & nullo modo ab ea dependentis, sed per se subsistentis. Fundant se hi AA. ut vides ex postrem hisce verbis, quod gratia illa successionis prorsus non dependeat à prima illa gratia Coadjutoriae, ac præcipue in clausulis, quia hodiecum in hujusmodi Coadjutoriarum gratiis apponi solent in literis; utpote quibus exprimitur, quod futura successioni sit locus: etiam si beneficium

actualiter varet tempore data. Tondut & Gonz. ll. cit. ne non adjicitur clausula illa, ut habet Gonz. n. 56 ex nunc pro ut ex tunc, & contra: & si ipse tempore vacationis hujusmodi Coadjutoris officium exercere non incepit, aut per illum fieri, quod minus illud exercebit, & prefatas literas dicto N. Coadjuto, aut venerabilis Fratri nostro Episcopo & dilecto Fatis Capitulo, ac illi vel illis, ad quem seu quos forsitan pertinet, non intimaverint, autoritate nostra conferas & assignes &c. ut ex harum Coadjutoriarum similibus clausulis instrutas formulas ponat Mandos ad regul. II. q. 6. n. 3. quin & recentiores earum formulae uberioribus adhuc clausulis abundant. Confirmat & exemplificat hæc eadem pluribus Gonz. nimurum in dispensationis gratia ad validandum Matrimonium, & ad prolem legitimandam concessa, quæ gratia utpote continens duo æque principaliter, nimurum mandatum de dispensando, ut tales, qui nulliter contraxerant, manere possint in matrimonio contracto, & potestatem legitimandi prolem, licet quod ad matrimonium habere non possit effectum propter intervenientem mortem unius illorum, qui nulliter contraxerant, valeat tamen & executioni danda, quod ad legitimationem prolis, etiam in præjudicium venientium ab intestato, pro ut tenui Rota in Tarragonensis. illegitimatis 22. Octob. 1546. & in Syracus. illegitimatis 19. Octob. 1579. Gonz. n. 57. Item in gratia subrogationis gratio se continente pariter duo diversa, subrogationem ad literis, & subrogationem quod ad possessionem defuncti, unde lite existente nullâ, cesseret, seu nulla sit ad illam subrogatio; valebit tamen subrogatio ad possessionem, Gonz. n. 58. citans pro hoc Bellamer. decis. 115. Lancell. de attentat. p. 2. c. 4. in prefat. n. 410. & seq. ac Rotam in Legionens. Prioratus. 27. Junii 1584. Et horum dat rationem Gonz. n. 59. nempe quod inconveniens non sit, tandem gratiam pro una parte esse validam, & pro altera invalidam; & sic, licet cesseret quod ad partem invalidam, sustineatur tamen quod ad altera validam, pro quo citat c. si eo tempore. de rescrip. in 6. & Felin. in c. sedes. n. 1. de re scrip. Item quod defectus intentionis in una parte gratiae non vitiat gratiam in altera parte distincta, in qua cesseret defectus intentionis, pro quo citat idem c. si eo tempore. & Felin. ubi ante. n. 2. Abb. in c. c. sedes. n. 5.

3. Secundò sententiam negativam tenent Ven trigl. tom. 2. annot. 13. n. 51. Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 34. cum Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 130. Lotter. loc. cit. n. 47. dicens hanc sententiam esse verisimilium, quam postea fecuta sit Rota in Seguntina. Canoniciatus. 26. Novemb. 1616. coram Manzaneo. Unde etiam si gratia Coadjutoriae est subreptitia, quia forte etas, aut infirmitas coadjuti, vel alia causa narrata non est vera, corruit etiam futura successio. Garc. loc. cit. n. 133. Fundant se hi AA. in omnino contrario; nempe, quod licet gratia Coadjutoriae sit dividua & separabilis, tamen ex mente Patre, & ipsius Coadjutoris sit individua. Barbos. Jur. eccl. l. 3. c. 30. n. 92. & gratia illa futura successionis sit subordinata. Lotter. loc. cit. & omnino dependeat ab illa prima gratia Coadjutoriae; cum detur illi ratione Coadjutoriae, seu ut Coadjutori. Garc. loc. cit. n. 134. sive detur Coadjutori futura successio in remunerationem obligationis, quam subit pro Coadjuto serviendi. Castrop. loc. cit. qui etiam hanc sententiam confirmat ex eo, quod concedatur ei jus ad beneficium vacaturum; quia conceditur ei jus ad beneficium à coadjuto possum, si autem Coadjutorus mortuus sit tempore da-

ta, adēque vacet ejus beneficium, quo modo dabitur jus ad vacaturum. Neque obstat dicunt hi AA. clausulam, quā Papa dicit se concedere Coadjutori successionem, etiam si beneficium actualiter vacet de tempore data; eō quōd per hoc intelligatur: etiam si vacet de jure & de facto. Garc. loc. cit. n. 132. Castrop. loc. cit. vel etiam, quōd tō vacet referatur ad omnes alios modos vacandi, quām ad hunc modum vacandi per obitum, ne videatur Papa contradicere expressioni sive illi, quod exp̄mit in literis, nimirum quod Coadjutus vivat, & supplicet. Lotter. loc. cit. n. 48. qui etiam n. 49. addit, non deberi attendi, sive non facere contra hanc sententiam, quōd consensu Procuratoris Coadjuti p̄stari possit post mortem Coadjuti; eō quōd hoc procedat ex termino habili retrotra-
ctionis ad diem data, quo tempore adhuc vivebat supplicans. Illud tamen etiam secundūm hos AA. certum est, quōd si tempore data adhuc vivebat Coadjutus, licet decederet, antequam prima illa gratia Coadjutoria sortiretur effectum, & ante-
quam Coadjutus vel etiam Coadjutor de ea notitiam haberet, adēque nec cepisset exercere Coadjutoriam, adhuc esset locus successioni; licet enim tunc Coadjutor exspiraret per obitum Coadjuti, tamen ab initio tenuit gratia Coadjutoria, & consequenter valet successio, & ex hoc iam dicitur gratia successionis sortita effectum. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 131.

*Quæst. 371. Num in impetratione Coadju-
toriae debeat fieri mentio beneficiorum pra-
habitorum à Coadjutore.*

R Epondit affirmativè. Remouch. c. 12. n. 36. Ven-
trigl. tom. 2. annot. 13. n. 59. ubi: Coadjutor re-
senteur facere mentionem de beneficiis, quā habet, saltem ratione futura successionis, aliās gratia in-
torum viciatur. citat pro hoc pr̄ter alios Garciam p. 4. c. 4. in addit. dub. 38. eadem habet Barbosi
dejur. eccles. l. 3. c. 10. n. 92. & eadem repetit de can.
& dignitat. c. 29. n. 24. Idque verum non tantum de
beneficiis, quā residentiam expostulant cum ter-
ritorio Coadjutoria incompatibilem, atpote quā si-
mul cum ea retineri nequeant; sed etiam de bene-
ficio simplici non habente residentiam incom-
patiblem cum Coadjutoria, argumento c. si motu
proprio, de prab. in 6. & clem. 2. de off. ordinar. qui tex-
tus eti loquuntur de collatione beneficii, & non
de jure ad ipsum; quānque collationem Papa irri-
tat, si facta fuerit habenti beneficium, in cuius im-
petracione non fecerit mentionem pr̄habiti. At-
tamen, cū ex iure ad beneficium collatio benefi-
cii inferatur, & si quasi quādam inchoata colla-
tio exequenda tempore vacationis, etiam in istius
juris ad beneficium, qualis est Coadjutoria, colla-
tione facienda mentio cujusliber beneficii, ac si de
facto non jus ad beneficium, sed ipsum beneficium
collatum esset. Castrop. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 48. ci-

tans Garc. qui etiam num sequitur ob omissione talis
beneficii etiam simplici mentionem gratiam Co-
adjutoria nullam esse, non solum quōd ad suam
successionem, sed etiam quōd ad ipsam gratiam Co-
adjutoria, seu quōd ad servitium; eō quōd Coadju-
tor non intendat se obligare ad servitium illud, ni-
si successio illi concedatur; neque etiam Papa alio
modo obliget, quān concedendo Coadjutoriam;
adēque cum tacens pr̄habitum non obtineat jus
succedendi, non videatur etiam obligatus ad illud
servitium. Porro quemadmodum in concessione
Coadjutoria facienda mōtio pr̄habitorum be-
neficiorum, sic etiam vicissim in provisionibus a
liorum beneficiorum exprimenda est Coadjutoria.
Remouch. loc. cit. citans Garc.

*Quæstio 372. Quæ verificanda sint in con-
cessione Coadjutoria?*

R Epondit in genere. Verificanda est narrativa
sicut in quolibet beneficio, aliās censetur
subreptitia. Gonz. ad regul. 8. gl. 5. n. 7. citans Pu-
teum decis. 62. 1. 2. per totam Caputq. decis. 128. 129.
130. & seq. p. 1. Rotam. decis. 652. p. 1. divers.

*Quæstio 373. In qua forma expediri debeat
Coadjutoria, an in forma dignum, an in
forma gratiæ.*

R Epondit in forma gratiæ. Remouch. c. 11. n. 1.
R ubi se non videre quomodo possit aliter expedi-
diri; cum causa necessitatis & utilitatis, ut & qua-
litates Coadjutoris juxta formam traditam à Tri-
dent. debeat justificari coram Papa; nisi forte ali-
quid effet super accidentibus, seu non ita sub-
stantialibus, & quibus cessantibus non eo minus
fuerit concessa gratia, quod placuerit coram Ordinario
justificandum committere, quidquid, ut ait
idem n. 7. contrarium per corruptelam practicari
videmus respectu canonicarum &c. Porro for-
mulam concessionis coadjutoris respectu canoni-
carum vide apud eundem Remouch. c. 8. in fine.

*Quæstio 374. An necesse sit facere publica-
tionem concessionis Coadjutoria?*

R Epondit Coadjutorem cum futura suc-
cessioni non teneri publicationem facere juxta
formam constitutionis Gregorianæ de publi-
catione resignationibus & jurium cessionibus,
Gonz. ad regul. 8. gl. 5. §. 9. n. 72. & ex eo Ventrigl.
tom. 2. annot. 13. n. 57. Remouch. c. 8. n. 26. Idque quia
Coadjutoria tales non sunt resignationes, nec ju-
rium cessiones, in quibus pr̄batur consensus, ut
alteri provideatur de suo beneficio statim sim-
pli-
citer, perfectè & irevocabiliter in tali aucten. Co-
adjutoria, qui consentit futura successioni, con-
sentit, ut beneficium suum provideatur alte-
ri post mortem suam, & non se viven-
te. Gonz. loc. cit. juncto n. 71.